

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Біржовою Радою

ВАТ «ФБ «ПЕРСПЕКТИВА»

Протокол № 08/02/14-01 від 14 лютого 2008 р.

«ЗАРЕЄСТРОВАНО»

**Державною комісією з цінних
паперів та фондового ринку**

Рішення №232

від 14 березня 2008 р.

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО АРБІТРАЖНУ КОМІСІЮ
ВІДКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«ФОНДОВА БІРЖА «ПЕРСПЕКТИВА»**

**м. Дніпропетровськ
2008 р.**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про Арбітражну комісію ВІДКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ФОНДОВА БІРЖА «ПЕРСПЕКТИВА» (далі «Положення») регулює порядок формування та розгляду справ у спорах, що виникають при укладенні, розірванні і виконанні Договорів, згідно з ПРАВИЛАМИ ВІДКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ФОНДОВА БІРЖА «ПЕРСПЕКТИВА», затвердженими Біржовою Радою, Протокол №08/01/30-01 від 30 січня 2008 року, (далі – Правила Біржі), та є їх невід'ємною частиною.

1.2. Терміни, які вживаються в Положенні:

1.2.1. Арбітр – член Арбітражної комісії Біржі.

1.2.2. Арбітражна комісія Біржі – постійно діючий орган Біржі створений на підставі та у відповідності до Закону України “Про цінні папери та фондовий ринок”, інших законів та підзаконних нормативних актів України та здійснює свою діяльність в рамках реалізації статутних цілей і задач Біржі на основі цього Положення та Правил Біржі. Арбітражна комісія не є третейським судом.

1.2.3. Арбітраж - засідання члену (членів) Арбітражної комісії (арбітру(ів)) для розгляду конкретного спору.

1.2.4. Експерт – особа, яка має великий досвід у галузі біржової та/або банківської діяльності.

1.2.5. Склад Арбітражу – один, три чи п'ять арбітрів, призначених у відповідності з цим Положенням для розгляду конкретного спору.

1.2.6. Компетентний суд - місцевий загальний суд чи місцевий господарський суд за місцем розгляду справи.

1.3. Інші терміни та поняття в цьому Положенні вживаються у відповідності з чинними Правилами Біржі.

2. ЗАВДАННЯ ТА КОМПЕТЕНЦІЯ АРБІТРАЖНОЇ КОМІСІЇ БІРЖІ

2.1. Завданням Арбітражної комісії Біржі є захист майнових і немайнових прав та охоронюваних законом інтересів сторін арбітражного розгляду шляхом всебічного розгляду та вирішення спорів відповідно до Конституції, законів України, інших нормативно-правових актів та міжнародних договорів України, а також на підставі Правил Біржі.

2.2. Місцезнаходженням Арбітражної комісії Біржі і місцем проведення Арбітражу є місцезнаходження Біржі.

Сторони арбітражного розгляду можуть домовитись про інше місце проведення Арбітражу для конкретного спору.

2.3. До компетенції Арбітражної комісії Біржі відносяться спори, які виникають в процесі діяльності Біржі, як організатора торгівлі, між Учасниками Біржових торгів, за винятком спорів, які відповідно до закону підлягають вирішенню виключно компетентними судами України.

2.4. Арбітражна комісія Біржі утворюється та діє на принципах:

- законності;
- незалежності арбітрів та підкорення їх тільки законові;
- рівності всіх учасників арбітражного розгляду перед законом і Арбітражною комісією Біржі;
- змагальності сторін, свободи в наданні ними Арбітражу своїх доказів і у доведенні їх переконливості;
- обов'язковості для сторін рішень Арбітражу;
- добровільної згоди арбітрів на їхнє призначення чи обрання у конкретній справі;
- всебічності, повноти та об'єктивності вирішення спорів;
- сприяння сторонам у досягненні ними мирової угоди на будь-якій стадії арбітражного розгляду.

3. СКЛАД ТА ФОРМУВАННЯ АРБІТРАЖНОЇ КОМІСІЇ БІРЖІ

3.1. Арбітражна комісія Біржі складається з Голови, його заступника, членів Арбітражної комісії Біржі (арбітрів) та секретаря. Кількість арбітрів визначається Біржовою Радою.

3.2. Члени Арбітражної комісії Біржі (арбітри) обираються Біржовою Радою зі складу Членів та акціонерів Біржі, які висунули свої кандидатури до Арбітражної комісії Біржі. Порядок голосування визначається Біржовою Радою.

3.3. Члени Арбітражної комісії Біржі (арбітри) обирають зі свого складу таємним голосуванням Голову Арбітражної комісії Біржі та його заступника.

3.4. Рішення на засіданні Арбітражної комісії Біржі приймаються простою більшістю голосів. При рівній кількості голосів голос Голови Арбітражної комісії Біржі є вирішальним.

При відсутності Голови Арбітражної комісії Біржі вирішальним визнається голос його заступника.

3.5. Голова, його заступник та члени Арбітражної комісії Біржі обираються на строк п'ять років.

3.6. Голова Арбітражної комісії Біржі організовує діяльність Арбітражної комісії Біржі, виконує функції, передбачені розділом 5 цього Положення і покладені на нього Біржовою Радою.

3.7. Під час відсутності Голови Арбітражної комісії Біржі його функції виконує його заступник.

Функції заступника Голови Арбітражної комісії Біржі визначаються Головою Арбітражної комісії Біржі.

3.8. Члени Арбітражної комісії Біржі (арбітри) є незалежними, неупередженими і об'єктивними при виконанні своїх обов'язків. Арбітри не можуть бути представниками сторін арбітражного розгляду.

3.9. Секретар Арбітражної комісії Біржі організовує діловодство та виконує функції, покладені на нього Біржовою радою, директором Біржі та Головою Арбітражної комісії Біржі.

4. СКЛАД АРБІТРАЖУ БІРЖІ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ КОНКРЕТНОГО СПОРУ

4.1. Кількісний склад Арбітражу Біржі для вирішення конкретного спору, може бути визначений за домовленістю сторін з одного, трьох або п'яти Арбітрів. Якщо сторони не дійшли згоди у визначенні кількісного складу арбітрів, то його визначає Голова Арбітражної комісії Біржі. Призначені таким чином Арбітри призначають Голову складу Арбітражу.

4.2. Склад Арбітражу для розгляду конкретного спору визначається таким чином:

а) в разі, якщо сторони домовились про розгляд спору одноособовим арбітром, вони мають право призначити такого Арбітра за взаємною згодою. Якщо така згода не була досягнута, Арбітр призначається Головою Арбітражної комісії Біржі;

б) в разі розгляду спору складом, до якого входять три Арбітри, кожна сторона призначає одного Арбітра, а призначені таким чином Арбітри призначають Голову складу Арбітражу;

в) в разі розгляду спору складом з п'яти Арбітрів, кожна сторона призначає по два Арбітри, а призначені таким чином Арбітри призначають Голову складу Арбітражу.

4.3. Якщо одна із сторін, або сторони не призначають Арбітрів протягом 7 днів з моменту одержання повідомлень згідно п.5.8.6 та п.5.9.2 цього Положення), або Голова складу Арбітражу не буде призначений Арбітрами протягом 3 днів з дня призначення останнього Арбітра, то відповідно Арбітр (Арбітри) чи Голова складу Арбітражу призначається Головою Арбітражної комісії Біржі.

4.4. Арбітраж може проводитись у формі відкритих і закритих слухань справи. Форма проведення Арбітражу - відкрите слухання справи, може бути змінена на вимогу однієї із сторін та за рішенням Арбітражу на закриті слухання. Порядок розгляду справ Арбітражем визначається розділом 5 цього Положення.

5. ПОРЯДОК (РЕГЛАМЕНТ) РОЗГЛЯДУ СПРАВ

5.1. Порядок відводу та самовідводу Арбітра.

В разі звернення до члена Арбітражної комісії Біржі у зв'язку з його можливим призначенням Арбітром для розгляду конкретного спору, він повинен повідомити про будь-які обставини, які викликають сумніви щодо його незалежності, об'єктивності та неупередженості. Арбітр з моменту його призначення і протягом усього розгляду справи повинен негайно повідомити сторони про такі обставини, якщо він не зробив цього раніше.

Відвід Арбітру може бути заявлений тільки за вагомих обставин, що викликають сумніви відносно його об'єктивності, неупередженості і незалежності. Сторона може заявити відвід Арбітру, якого вона призначила, лише з причин, які стали їй відомі після такого призначення.

Сторона, що заявляє відвід Арбітра, повинна негайно в письмовій формі сповістити про це Голову Арбітражної комісії Біржі шляхом направлення своєї мотивованої заяви.

Голова Арбітражної комісії Біржі зобов'язаний у триденний строк з моменту надходження такої заяви інформувати Арбітра (Арбітрів), якому заявлений відвід та іншу сторону у спорі про заявлений відвід.

Якщо Арбітр, якому заявлено відвід, не відмовиться від участі в розгляді спору або інша сторона не дасть згоду на відвід Арбітра, питання про відвід вирішується засіданням Арбітражної комісії Біржі.

5.2. Припинення повноважень Арбітра та складу Арбітражу.

Повноваження Арбітра припиняються :

- у разі відводу чи самовідводу;
- у разі набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;
- у разі набрання законної сили судовим рішенням про визнання його обмежено дієздатним чи недієздатним;
- у разі його смерті, визнання його безвісно відсутнім або оголошення померлим рішенням суду, що набрало законної сили.

Повноваження складу Арбітражу, яким вирішувався спір, припиняються після прийняття їм рішення по конкретній справі.

5.3. Невиконання Арбітром своїх обов'язків.

У разі невиконання або неналежного виконання Арбітром своїх обов'язків без поважних причин, він несе відповідальність, передбачену нормативними документами Біржі, крім випадків, коли дії Арбітру містять ознаки складу правопорушень, за вчинення яких, законом передбачено адміністративну чи кримінальну відповідальність.

5.4. Заміна Арбітра

У разі якщо повноваження Арбітра припинені, його заміна проводиться шляхом призначення іншого Арбітра у тому ж порядку, в якому був призначений замінений Арбітр.

5.5. Конфіденційність.

Арбітри та секретар Арбітражної комісії Біржі повинні дотримуватися конфіденційності у відношенні спорів, що вирішуються Арбітражем.

Забороняється вимагати у Арбітра надання документів, відомостей та інформації, якими він володіє у зв'язку з арбітражним розглядом справи, крім випадків, передбачених законами України.

5.6. Строк арбітражного розгляду спору.

Строк арбітражного розгляду спору не повинен перевищувати 1 місяця з дня одержання Арбітражною комісією Біржі належно оформленої позовної заяви.

Голова Арбітражної комісії Біржі за мотивованим зверненням складу Арбітражу з конкретного спору чи однієї зі сторін має право продовжити цей строк.

5.7. Подання документів.

Усі документи, що мають відношення до арбітражного розгляду спору, повинні бути подані сторонами у кількості примірників, що дорівнює кількості Арбітрів у складі Арбітражу, а також по одному примірнику для кожної сторони, яка приймає участь у справі, протягом 10 днів з моменту подачі позовної заяви.

Секретар Арбітражної комісії Біржі забезпечує своєчасне направлення сторонам усіх документів по справі. Вони направляються за адресою, вказаною сторонами.

Позовна заява, відзив (заперечення) на позовну заяву, повідомлення про час та місце проведення розгляду спору та арбітражних рішень направляються стороні лише рекомендованим листом або вручаються особисто під розписку.

Всі інші документи і повідомлення можуть бути направлені поштою, факсограмою, засобами Електронної пошти Асоціації РФС.

5.8. Порушення провадження у справі.

5.8.1. Арбітражне провадження порушується поданням належно оформленої позовної заяви до Арбітражної комісії Біржі.

Днем подання позову вважається день його надходження до секретаря Арбітражної комісії Біржі.

5.8.2. Позовна заява повинна містити:

- найменування Арбітражної комісії Біржі;
- найменування сторін і їх реквізити;
- ціна позову;
- вимоги позивача;
- обґрунтування компетенції Арбітражної комісії Біржі;
- виклад обставин, на яких ґрунтуються позовні вимоги;
- зазначення доказів, що підтверджують позов;
- обґрунтований розрахунок сум, що стягуються чи оспорюються;
- перелік документів та інших доказів, що додаються до заяви;
- підпис повноважної посадової особи позивача або його представника.

5.8.3. До позовної заяви додаються копії позовної заяви і доданих до неї документів.

5.8.4. Одержавши позовну заяву, секретар Арбітражної комісії Біржі надсилає позивачу у триденний строк список арбітрів. Якщо позов подано без додержання вимог, передбачених пп. 5.8.2-5.8.3 цього Положення, секретар Арбітражної комісії Біржі пропонує позивачу усунути виявленні недоліки. До усунення недоліків справа залишається без руху.

5.8.5. Одночасно секретар Арбітражної комісії Біржі повідомляє позивача про необхідність надіслати заяву про обраного (их) позивачем Арбітра (ів), вказавши його (їх) ім'я та прізвище або прохання про те, щоб Арбітр був призначений Головою Арбітражної комісії Біржі.

5.8.6. Якщо позивач протягом 7 днів з дня одержання повідомлення не вкаже ім'я та прізвище обраного (их) ним Арбітра (ів), за позивача Арбітра призначає Голова Арбітражної комісії Біржі.

5.9. Повідомлення відповідача та обрання ним Арбітра

5.9.1. Після одержання належно оформленого позову протягом 3 днів секретар Арбітражної комісії Біржі повідомляє відповідача і надсилає йому копію позовної заяви та доданих до неї документів, а також список арбітрів.

5.9.2. Одночасно секретар пропонує відповідачу у 7-денний строк з моменту отримання ним позовних матеріалів надіслати до Арбітражної комісії Біржі свої письмові пояснення (відзив на позовну заяву) і всі документи, що підтверджують заперечення проти позову; заяву про залік або зустрічні вимоги, якщо такі є, з відповідним обґрунтуванням, а також ім'я та прізвище арбітра (ів) або прохання про призначення арбітра (ів) Головою Арбітражної комісії Біржі.

За проханням відповідача згаданий строк для подання додаткових документів може бути продовжений, але не більше, як на 1 тиждень. Якщо відповідач не обере Арбітра(ів) у зазначений строк, то його за відповідача призначає Голова Арбітражної комісії Біржі.

5.9.3. До зустрічного позову пред'являються такі ж вимоги, як і до первісного позову.

5.10. Докази.

5.10.1. Доказами є будь-які фактичні дані, на підставі яких Арбітражна комісія Біржі встановлює наявність або відсутність обставин, що обґрунтовують вимоги і заперечення сторін, та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення спору.

5.10.2. У Арбітражній комісії Біржі для вирішення конкретного спору засоби доказування визначаються Арбітражем, що розглядає відповідну справу.

5.10.3. Обставини справи, які за законом повинні бути підтверджені певними засобами доказування, не можуть підтверджуватися ніякими іншими засобами доказування.

5.10.4. Кожна сторона арбітражного розгляду повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень.

5.10.5. Арбітражна комісія Біржі має право вимагати від сторін надання доказів, необхідних для повного, всебічного і об'єктивного вирішення спору.

5.10.6. Сторони повинні надавати Арбітражній комісії Біржі докази в оригіналах чи належним чином засвідчених копіях. Всі зібрані письмові докази разом з процесуальними документами сторін (позов, відзив на позов тощо) та Арбітражній комісії Біржі повинні зберігатися у справі в прошитому та пронумерованому вигляді.

5.11. Участь та права сторін у засіданнях Арбітражної комісії Біржі.

5.11.1. Арбітражний розгляд здійснюється на засіданні Арбітражної комісії Біржі за участю сторін або їх представників.

5.11.2. Сторонам має бути направлено повідомлення про день, час та місце проведення арбітражного засідання не пізніше ніж за 10 днів до такого засідання.

5.11.3. Сторони мають право ознайомлюватися з матеріалами справи, робити з них витяги, знімати копії, брати участь в арбітражних засіданнях, надавати докази, брати участь у дослідженні доказів, подавати клопотання, давати письмові та усні пояснення, заперечувати проти клопотань і доводів інших учасників розгляду, заявляти відводи, користуватися іншими правами відповідно до цього Положення та Закону.

5.12. Наслідки неподання сторонами документів, інших письмових матеріалів або неявки сторін.

Ненадання витребуваних Арбітражною комісією Біржі доказів, інших письмових документів чи матеріалів, неявка в арбітражне засідання сторін або їхніх представників, які належним чином були повідомлені про розгляд справи і проведення засідання Арбітражної комісії Біржі, не є перешкодою для арбітражного розгляду і прийняття рішення, якщо причина ненадання документів або неявки сторін у засідання визнана Арбітражною комісією Біржі неповажною.

5.13. Невиконання або неналежне виконання стороною процесуальних дій

Невиконання або неналежне виконання однією із сторін вимог щодо необхідності вчинення певних процесуальних дій, передбачених цим Положенням, не є підставою для надання Арбітражною комісією Біржі переваг аргументам та доказам, наведеним та поданим іншою стороною.

5.14. Призначення експертизи.

5.14.1. Склад Арбітражу:

а) може зобов'язати сторону призначити одного чи кількох експертів для роз'яснення конкретних питань, які визначаються складом Арбітражу;

б) може зажадати від сторін надання експерту будь-якої інформації, що має відношення до спору, або пред'явлення для огляду чи надання можливості огляду будь-яких документів чи майна, що має відношення до справи.

5.14.2. В разі відсутності домовленості сторін про інше, експерт, на прохання сторони, або якщо склад Арбітражу вважає це необхідним, повинен після подання свого усного чи письмового висновку взяти участь в розгляді справи, де сторонам надається можливість ставити йому питання і залучати інших експертів для свідчення у спірних питаннях.

5.14.3. Розподіл витрат, пов'язаних з оплатою послуг експерта здійснюється Арбітражною комісією Біржі у такому порядку:

- при задоволенні позову витрати покладаються на відповідача;
- при відмові в позові - на позивача;
- при частковому задоволенні позову - на обидві сторони пропорційно розміру задоволених вимог.

5.15. Протокол арбітражного засідання

5.15.1. На вимогу однієї зі сторін або за ініціативою Арбітражної комісії Біржі для вирішення конкретного спору може вестися протокол арбітражного засідання.

Протокол арбітражного засідання ведеться секретарем Арбітражної комісії Біржі.

5.15.2. У протоколі засідання Арбітражної комісії Біржі зазначаються:

- дата та місце розгляду справи;
- прізвища Арбітрів і секретаря;
- суть спору;
- найменування сторін, їхніх представників, експертів, інших осіб, які беруть участь у розгляді справи;
- заяви та клопотання сторін;
- вказівки та вимоги до сторін по справі, висунуті Арбітражною комісією Біржі;
- розклад засідань Арбітражної комісії Біржі;
- зміст пояснень сторін та інших осіб, які беруть участь у справі;
- подані під час арбітражного розгляду докази, відомості про їх огляд;
- витрати, пов'язані зі сплатою послуг експерта.

5.15.3. Протокол підписується секретарем та всіма Арбітрами, які розглядали справу.

5.16. Зміна позовних вимог та заперечень.

Якщо сторони не домовились про інше, в період провадження у справі, кожна сторона може змінити чи доповнити свої позовні вимоги або заперечення проти позову, якщо тільки склад Арбітражу не визнає недоцільними такі зміни чи доповнення з огляду на можливі затримки вирішення спору. Вищезгадане в рівній мірі застосовується відносно права сторони заявити вимоги про залік або подати зустрічні вимоги.

5.17. Мирова угода.

Якщо в ході арбітражного розгляду сторони врегулюють спірні питання, склад Арбітражу припиняє провадження і на узгоджених умовах фіксує угоду в арбітражному рішенні.

Арбітражне рішення на узгоджених умовах повинно бути прийняте відповідно до вимог цього Положення і повинно містити вказівку на те, що воно є рішенням Арбітражу. Таке рішення має силу будь-якого іншого арбітражного рішення по суті спору.

5.18. Прийняття арбітражного рішення.

5.18.1. Арбітражний розгляд закінчується прийняттям рішення по суті спору чи постанови про припинення провадження.

5.18.2. Будь-яке рішення Арбітражу повинно прийматись більшістю складу Арбітражу. Питання процедури можуть вирішуватись Головою складу Арбітражу, якщо він буде уповноважений на це сторонами, або усіма членами складу Арбітражу.

Рішення оголошується у засіданні Арбітражу.

5.18.3 Арбітраж вправі оголосити лише резолютивну частину рішення. У цьому випадку мотивоване рішення має бути направлене сторонам у строк, який не перевищує п'яти днів з дня оголошення резолютивної частини рішення.

Кожній стороні направляється по одному примірнику рішення.

5.19. Вимоги до арбітражного рішення.

5.19.1. Арбітражне рішення викладається у письмовій формі і підписується повним складом Арбітражу, що розглядав справу, в тому числі і Арбітром, який має окрему думку. Окрема думка Арбітра викладається письмово та додається до арбітражного рішення.

5.19.2. Арбітражне рішення скріплюється підписом директора та круглою печаткою Біржі.

5.19.3. В арбітражному рішенні повинні бути зазначені:

- назва Арбітражної комісії Біржі;
- дата прийняття рішення;
- склад Арбітражу і порядок його формування;
- місце арбітражного розгляду;
- сторони, їх представники та інші учасники арбітражного розгляду, що брали участь у справі;
- висновок про компетенцію Арбітражної комісії Біржі;

- стислий виклад позовної заяви, відзиву на позовну заяву, заяв, пояснень, клопотань сторін та їхніх представників, інших учасників арбітражного розгляду;
- встановлені обставини справи, підстави виникнення спору, докази, на підставі яких прийнято рішення, зміст мирової угоди, якщо вона укладена сторонами, мотиви, з яких Арбітраж відхилив доводи, докази та заявлені під час арбітражного розгляду клопотання сторін;
- висновок про задоволення позову або про відмову в позові повністю або частково по кожній із заявлених вимог;
- норми законодавства, якими керувався арбітраж при прийнятті рішення.

У разі задоволення позовних вимог у резолютивній частині рішення зазначаються:

- сторона, на користь якої вирішено спір;
- сторона, з якої за рішенням Арбітражу має бути здійснено стягнення грошових сум та/або яка зобов'язана виконати певні дії або утриматися від виконання певних дій;
- розмір грошової суми, яка підлягає стягненню, та/або дії, які підлягають виконанню або від виконання яких сторона має утриматися за рішенням Арбітражу;
- строк сплати коштів та/або строк і спосіб виконання таких дій;
- порядок розподілу між сторонами витрат, пов'язаних з оплатою послуг експерта;
- інші обставини, які Арбітражна комісія Біржі вважає за необхідне зазначити.

5.20. Оскарження арбітражного рішення.

Арбітражне рішення може бути оскаржене стороною до компетентного суду відповідно до встановлених законом підвідомчості та підсудності справ.

5.21. Виконання арбітражного рішення.

5.21.1. Арбітражне рішення виконуються зобов'язаною стороною добровільно, в порядку та строки, що встановлені в рішенні.

5.21.2 Якщо в рішенні строк його виконання не встановлений, рішення підлягає виконанню протягом 10 днів.

6. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Справа розглянута Арбітражем, зберігається у Голови Арбітражної комісії Біржі протягом 5 років з дня прийняття Арбітражем рішення.

6.2. Арбітражна комісія Біржі припиняє свою діяльність:

- за рішенням Біржової Ради;
- у разі припинення діяльності Біржі.

6.3. Усі зміни та доповнення до даного Положення, затверджені та зареєстровані у відповідності до законодавства України, є його невід'ємною частиною.